

Upravni odbor Instituta internih revizora Crne Gore (u daljem tekstu: IIRCG), na sjednici održanoj dana 05.02.2010. godine donosi:

**PRAVILNIK
O SERTIFIKACIJI I KONTINUIRANOJ PROFESIONALNOJ
EDUKACIJI ČLANOVA IIRCG**

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuje se postupak, uslovi i način sertifikacije i Kontinuirane profesionalne edukacije članova IIRCG.

Ovim pravilnikom propisuju se uslovi, te način sticanja zvanja ovlašćeni interni revizor i drugih specijalističkih zvanja, i postupak obavezne Kontinuirane edukacije za sertifikovane interne revizore i nosioce drugih specijalističkih zvanja, kao i uslovi za obnavljanje stečenih sertifikata.

II EDUKACIJA INTERNIH REVIZORA

Član 2.

IIRCG je obavezan da organizuje stručnu edukaciju i predavanja za sve članove IIRCG, s ciljem:

- a) sticanja uslova za pristupanje polaganju ispita za sticanje zvanja ovlašćeni interni revizor i drugih specijalističkih zvanja, i dobijanje sertifikata o završenoj edukaciji i stečenom zvanju,
- b) kontunirano osvježavanje znanja za ovlašćenog internog revizora i nosioca drugih specijalističkih zvanja.

Stručna predavanja iz stava 1 ovog člana obavljaće se prema Programu edukacije, koji je sastavni dio ovog pravilnika.

III USLOVI ZA PRISTUPANJE EDUKACIJI INTERNIH REVIZORA I POLAGANJU ISPITA ZA STICANJE IIRCG ZVANJA

Član 3.

Pravo pohađanja nastave u procesu edukacije za interne revizore i druga specijalistička zvanja, imaju svi članovi IIRCG koji zadovoljavaju slijedeće uslove:

- ✓ visoka stručna sprema-lice koje ima najmanje kvalifikaciju visokog obrazovanja, sedmi nivo (VII), u obimu 240 kredita CSPK-a;
- ✓ najmanje tri godine radnog iskustva u struci na poslovima revizije, interne revizije, računovodstva, finansija, ili kontrole, planiranja i analize;
- ✓ potpisan kodeks profesionalne etike IIRCG;
- ✓ uplata naknade za pristupanje edukaciji, i
- ✓ uplaćena godišnja članarina do 31.03. tekuće godine za godišnju članarinu iz prethodne godine. Ukoliko član ne izmiri dug po osnovu obaveze plaćanja godišnje članarine, automatski mu prestaje članstvo u IIRCG.

Ukoliko neko od zainteresovanih članova IIRCG ne zadovoljava kriterijum u vezi sa radnim iskustvom, isti može prisustvovati predavanjima i polaganju Programom predviđenih ispita ali mu sertifikat o stručnom zvanju neće biti uručen sve do pružanja dokaza o stečenom radnom iskustvu od tri godine na poslovima revizije, interne revizije, računovodstva, finansija, ili kontrole, planiranja i analize.

IV NAKNADA ZA UČEŠĆE U PROCESU EDUKACIJE ZA STICANJE IIRCG ZVANJA

Član 4.

Visina naknade za učešće u procesu edukacije za sticanje IIRCG zvanja biće određena posebnom odlukom koju će donijeti Upravni odbor IIRCG.

Članovi su obavezni da, prije uključivanja u edukaciju uplate puni iznos naknade na račun IIRCG.

Član 5.

Članovima IIRCG koji posjeduju zvanje ovlašćeni interni revizor i/ili neko drugo specijalističko zvanje od značaja za internu reviziju, a čiji su sertifikati za navedeno zvanje izdati van Crne Gore, od strane asocijacije internih revizora članice IIA Global, priznaće se izdati sertifikat, uz obavezno polaganje razlike nepoloženih predmeta.

Visina naknade za priznavanje stečenih zvanja iz stava 1 ovog člana biće određena posebnom odlukom koju će donijeti Upravni odbor IIRCG.

Član 6.

Članovi IIRCG koji posjeduju druge sertifikate dobijene od strane ovlašćenih strukovnih institucija u Crnoj Gori, i to sertifikate:

- sertifikovanih računovođa (Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore),
- ovlašćeni računovođa (Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore),
- ovlašćenih državnih revizora,
- ovlašćenih internih revizor u javnom sektoru,

priznaće se sertifikat koji su dobili od navedenih institucija uz uslov da je prethodno potpisan Sporazum o poslovnoj saradnji između IIRCG i organizacije stava 1 ovog člana.

U koliko je potrebno član se obavezuje na polaganje dopunskih ispita predviđenih Programom IIRCG o čemu odluku donosi Odbor za edukaciju IIRCG.

Upravni odbor IIRCG će razmatrati i donijeti odluke o prihvatanju sertifikata dobijenih od ostalih ovlašćenih strukovnih institucija koje nijesu navedene ovim članom, kao i potpisivanje Sporazuma sa istima.

Visina naknade za priznavanje zvanja ovlašćeni interni revizor revizor i/ili nekog drugog specijalističkog zvanja od značaja za internu reviziju (iz stava 1 ovog člana) biće određena posebnom odlukom koju će donijeti Upravni odbor IIRCG.

Član 7.

Članovima IIRCG koji su završili poslijediplomske studije iz ekonomske oblasti priznaće se zvanje ovlašćeni interni revizor i/ili neko drugo specijalističko zvanje od značaja za internu reviziju, uz polaganje dopunskih ispita.

Visina naknade za priznavanje zvanja iz stava 1 ovog člana biće određena posebnom odlukom koju će donijeti Upravni odbor IIRCG.

Član 8.

Članovima IIRCG sa zvanjem doktor ekonomskih nauka, sa doktorskom tezom iz oblasti revizije, priznaće se zvanje ovlašćeni interni revizor i/ili neko drugo specijalističko zvanje od značaja za internu reviziju, bez polaganja ispita za to zvanje.

Visina naknade za priznavanje zvanja iz stava 1 ovog člana biće određena posebnom odlukom koju će donijeti Upravni odbor IIRCG.

Član 9.

Članovima IIRCG sa zvanjem doktor ekonomskih nauka, sa doktorskom tezom iz ostalih oblasti, osim oblasti revizije, priznaće se zvanje ovlašćeni interni revizor i/ili neko drugo specijalističko zvanje od značaja za internu reviziju, uz obavezu polaganja ispita iz oblasti revizije ili uz uslov objavljivanja najmanje tri naučna rada iz oblasti revizije.

Visina naknade za priznavanje zvanja iz stava 1 ovog člana biće određena posebnom odlukom koju će donijeti Upravni odbor IIRCG.

Član 10.

Članovima IIRCG koji posjeduju sertifikat ovlašćenog internog revizora dobijenog od IIA Global ili ECIIA (CIA) priznaće se zvanje ovlašćenog internog revizora bez polaganja ispita za to zvanje.

Visina naknade za priznavanje zvanja ovlašćeni interni revizor iz stava 1 ovog člana biće određena posebnom odlukom koju će donijeti Upravni odbor IIRCG.

V USLOVI ZA PRISTUPANJE POLAGANJU ISPITA ZA STICANJE IIRCG ZVANJA I NAČIN POLAGANJA ISPITA

Član 11.

Članovi koji su uspješno odslušali stručna predavanja za interne revizore i ostala specijalistička zvanja, imaju pravo da pristupe polaganju stručnog ispita.

Član 12.

Ukoliko član IIRCG posjeduje ranije stečeno zvanje ovlašćeni interni revizor, određene specijalnosti, a želi steći zvanje ovlašćenog internog revizora i za neku od drugih specijalističkih oblasti, omogućiće mu se polaganje samo specijalističkog dijela tražene oblasti.

Visina naknade za priznavanje zvanja ovlašćeni interni revizor iz stava 1 ovog člana biće određena posebnom odlukom koju će donijeti Upravni odbor IIRCG.

Član 13.

Ispit za sticanje zvanja ovlašćeni interni revizor i/ili neko drugo specijalističko zvanje od značaja za internu reviziju, polaže se pismeno. Ocjenjivanje uspješnosti polaganja ocjenjuje nastavnik koji je držao predavanja i utvrdio ispitna pitanja (u odsustvu nastavnika to čini Odbor za edukaciju).

Prag prolaznosti je 70% za internu reviziju i 60% za ostale discipline.

Član 14.

Komisija za praćenje i nadgledanje sprovođenja edukativnog postupka i polaganje ispita sastoji se od predsjednika i najmanje dva člana.

Upravni odbor imenuje članove komisije iz stava 1 ovog člana.

VI SERTIFIKAT O STEČENOM IIRCG ZVANJU I ZAHTJEVI KONTINUIRANE PROFESIONALNE EDUKACIJE

Član 15.

Po položenom stručnom ispitu, IIRCG dodjeljuje sertifikat o stečenom zvanju.

Ovlašćeni interni revizori revizor i/ili nosioci nekog drugog IIRCG specijalističkog zvanja od značaja za internu reviziju, su dužni da obezbijede od IIRCG produženje važnosti stečenih sertifikata jednom na svake dvije godine, kao dokaz njihove Kontinuirane profesionalne edukacije, tj. održavanja znanja i vještina u vezi sa unapređenjem i praćenjem aktuelnih standarda interne revizije, te procedura i tehnika u vezi sa internom revizijom.

Produženje važnosti sertifikata, koje se obavlja jednom na svake dvije godine, treba obaviti najkasnije do 31.05. u izvještajnoj godini u kojoj ističe dvogodišnji period koji se računa počev od godine dobijanja sertifikata od strane IIRCG.

U cilju adekvatnog organizovanja evidentiranja produžetka sertifikata, IIRCG će svakom svom članu dodijeliti identifikacioni broj.

Ukoliko se identifikacioni broj člana završava parnim brojevima (poslednje dvije cifre) u tom slučaju član IIRCG je u obavezi da izvrši produžetak stečenog sertifikata u narednim parnim godinama.

Ukoliko se identifikacioni broj člana završava neparnim brojevima (poslednje dvije cifre) u tom slučaju član IIRCG je u obavezi da izvrši produžetak stečenog sertifikata u narednim neparnim godinama.

Primjer:

1. Identifikacioni broj člana = (poslednjih pet cifara matičnog broja) - 2010 => produženje sertifikata se vrši najkasnije do 31.05. 2012. godine za kontinuiranu edukaciju ostvarenu od strane člana u 2010. i 2011. godini.
2. Identifikacioni broj člana = (poslednjih pet cifara matičnog broja) - 2011 => produženje sertifikata se vrši najkasnije do 31.05. 2013. godine za kontinuiranu edukaciju ostvarenu od strane člana u 2011. i 2012. godini.

Upravni odbor će posebnom odlukom odrediti obrazac stručne evidencije Kontinuirane profesionalne edukacije.

Svaki član IIRCG je odgovoran za pravovremeno podnošenje prethodno navedenog obrasca kao i tačnost i istinitost navedenih informacija u njemu.

Član je takođe dužan da u obrascu stručne evidencije Kontinuirane profesionalne edukacije navede svoj identifikacioni broj.

VII STRUČNO USAVRŠAVANJE ČLANOVA IIRCG

Član 16.

Da bi član IIRCG produžio važnost sertifikata iz člana 15 ovog pravilnika, potrebno je da priloži potvrdu o kontinuiranom stručnom usavršavanju što je propisano obrascem stručne evidencije Kontinuirane profesionalne edukacije, ali i da dostavi dokaz o uplaćenju članarini za prethodne dvije godine.

Članovima se maksimalno može priznati 80 sati Kontinuirane profesionalne edukacije za period od dvije godine, pri čemu edukativne aktivnosti uključuju:

- ✓ stručna obrazovanja i programe razvoja struke interne revizije po osnovu učestvovanja na seminarima i konferencijama u organizaciji nacionalnih revizorskih i računovodstvenih institucija,
- ✓ tehničke sesije ostvarene na sastancima organizovanih od strane nacionalnih revizorskih i računovodstvenih institucija, i ostale stručne aktivnosti u vezi sa internom revizijom.

Članovi koji se stručno usavršavaju pohađanjem seminara, konferencija, tehničkih sesija i drugih stručnih aktivnosti u vezi sa razvojem struke interne revizije, dužni su da IIRCG dostave potvrdu o prisustvovanju tim događajima u trajanju od najmanje 80 (osamdeset) sati za period od dvije godine, od čega se najmanje 60 sati mora odnositi na Kontinuiranu edukaciju u organizaciji IIRCG.

Kontinuiranom profesionalnom edukacijom (po osnovu navedenog iz prethodnog stava), smatraće se usavršavanje koje se odnosi na period sticanja osnova za produžetak važenja stečenog sertifikata, u skladu sa članom 15 ovog pravilnika.

Osim navedenog iz stava 1 ovog člana, uslov za produženje važnosti sertifikata je plaćanje naknade za obnavljanje sertifikata. Visina naknade biće određena posebnom odlukom koju će donijeti Upravni odbor IIRCG.

Članovima koji se bave naučno-istraživačkim radom iz oblasti računovodstva, revizije, kontrole i finansija i koji o tome dostave validan dokaz, navedeni rad priznaće se kao stručno usavršavanje koje je potrebno za obnavljanje sertifikata. Ove okolnosti ne oslobađaju navedene članove IIRCG od plaćanja naknade za obnavljanje sertifikata.

Kontinuiranom profesionalnom edukacijom (po osnovu navedenog iz prethodnog stava), smatraće se usavršavanje koje se odnosi na period sticanja osnova za produžetak važenja stečenog sertifikata, u skladu sa članom 15 ovog Pravilnika.

Član 17.

U dijelu usavršavanja članova, uspostavljaju se određena ograničenja/limiti u pogledu priznavanja sati Kontinuirane profesionalne edukacije članova, i to na način prikazan u tabeli:

Aktivnosti na sertifikaciji	Institucija priznata za dodjelu sertifikata	Ograničenja u dijelu broja priznatih sati Kontinuirane profesionalne edukacije
Polaganje ispita u vezi sa internom revizijom u skladu sa programom edukacije, nakon čega se stiče sertifikat Ovlašćeni interni revizor IIRCG.	IIRCG i ostale strukovne organizacije u skladu sa ovim pravilnikom.	50 sati Kontinuirane profesionalne edukacije po osnovu dobijanja sertifikata, za period od dvije godine (ukupno neophodno 80 sati, te je kandidatu tada potrebno još dodatnih 30 sati KPE u organizaciji IIRCG).

Aktivnosti Kontinuirane profesionalne edukacije	Institucija priznata za vršenje Kontinuirane profesionalne edukacije, u skladu sa ovim Pravilnikom	Ograničenja u dijelu broja priznatih sati Kontinuirane profesionalne edukacije
Polaganje ispita u vezi sa internom revizijom - nakon dobijanja sertifikata od strane IIRCG.	Univerzitet	Maksimalno 15 sati za sve ispite u vezi sa internom revizijom, utvrđenih na bazi broja osvojenih ECTS ¹ kredita .
Stručne aktivnosti u vezi sa internom revizijom - nakon dobijanja sertifikata od strane IIRCG.	IIRCG i ostale strukovne organizacije	Maksimalno 80 sati Kontinuirane profesionalne edukacije (KPE) za period od dvije godine. Priznavanje sati KPE se vrši na bazi evidencije broja sati stručnih aktivnosti člana kod institucije koja ih organizuje, i to za period sticanja osnova za produžetak važenja stečenog sertifikata, u skladu sa članom 15 ovog pravilnika.
Stručne aktivnosti u vezi sa internom revizijom, u skladu sa članom 16. stav 2, 3 i 4 (nakon dobijanja sertifikata od strane IIRCG).	IIRCG i ostale strukovne organizacije u skladu sa ovim pravilnikom	Minimalno 60 sati Kontinuirane profesionalne edukacije za period od dvije godine, od čega se najmanje 40 sati mora odnositi na Kontinuiranu edukaciju u organizaciji IIRCG. Priznavanje sati KPE se vrši na bazi evidencije broja sati stručnih aktivnosti člana kod institucije koja ih organizuje, i to za period sticanja osnova za produžetak važenja stečenog sertifikata, u skladu sa članom 15 ovog pravilnika.
Polaganje ispita po osnovu kojih se stiču dodatne diplome (nakon dobijanja sertifikata od strane IIRCG).	Nacionalne revizorske i računovodstvene institucije.	Maksimalno 20 sati Kontinuirane profesionalne edukacije za period od dvije godine. Priznavanje sati KPE se vrši na bazi evidencije vrednovanja sati stručnih aktivnosti člana kod institucije koja ih organizuje, i to za period sticanja osnova za produžetak važenja stečenog sertifikata, u skladu sa članom 15 ovog pravilnika.

¹ Osnovne studije na Univerzitetu organizuju se i ostvaruju u skladu sa pravilima studiranja zasnovanim na Evropskom sistemu prenosa kredita (ECTS). U skladu sa ECTS obim studijskog programa iznosi 60 ECTS kredita u jednoj studijskoj godini, odnosno 30 ECTS kredita u jednom semestru. Jedan kredit odnosi se na 30 časova rada studenta.

Aktivnosti Kontinuirane profesionalne edukacije	Institucija priznata za vršenje Kontinuirane profesionalne edukacije, u skladu sa ovim Pravilnikom	Ograničenja u dijelu broja priznatih sati Kontinuirane profesionalne edukacije
<p>Publikacije² u vezi sa internom revizijom (nakon dobijanja sertifikata od strane IIRCG)</p> <p><u>Napomena:</u></p> <p>Od ukupno potrebnih 80 sati KPE za period od dvije godine, minimalno 60 sati Kontinuirane profesionalne se mora ostvariti po osnovu stručne aktivnosti u vezi sa internom revizijom, u skladu sa članom 16. stav 2, 3 i 4 (nakon dobijanja sertifikata od strane IIRCG).</p>	<p>Izdavačke ustanove</p>	<p>Maksimalno ukupno 50 sati Kontinuirane profesionalne edukacije po osnovu svih publikacija objavljenih od strane člana, za period od dvije godine, pri čemu se članu maksimalno može dodijeliti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ 50 sati za sve izdate knjige u izvještajnom periodu u vezi sa internom revizijom, a konačnu odluku o broju priznatih sati donosi Odbor za edukaciju IIRCG, ✓ 25 sati za sve stručne članke u izvještajnom periodu u vezi sa internom revizijom, pri čemu se jedna cijela objavljena strana vredi sa 2 sata edukacije, ✓ 25 sati za sve istraživačke radove iz oblasti interne revizije u izvještajnom periodu, a konačnu odluku o broju priznatih sati donosi Odbor za edukaciju IIRCG.
<p>Prezentacije-nakon dobijanja sertifikata od strane IIRCG</p> <p><u>Napomena:</u></p> <p>Od ukupno potrebnih 80 sati KPE za period od dvije godine, minimalno 60 sati Kontinuirane profesionalne se mora ostvariti po osnovu stručne aktivnosti u vezi sa internom revizijom, u skladu sa članom 16. stav 2, 3 i 4 (nakon dobijanja sertifikata od strane IIRCG).</p>	<p>IIRCG i ostale strukovne organizacije</p>	<p>Maksimalno ukupno 50 sati Kontinuirane profesionalne edukacije za sve prezentacije u izvještajnom periodu, pri čemu se zbir svih ponovljenih prezentacija istog materijala u izvještajnom periodu može priznati maksimalno do 10 sati Kontinuirane profesionalne edukacije.</p> <p>Konačnu odluku o broju priznatih sati po osnovu prezentacija u izvještajnom periodu donosi Odbor za edukaciju IIRCG.</p>

²Publikacije koje nijesu u vezi sa razvojem struke interne revizije su prihvatljive u skladu sa ovim pravilnikom, ukoliko član može pokazati da one doprinose unapređenju interne revizije.

Aktivnosti Kontinuirane profesionalne edukacije	Institucija priznata za vršenje Kontinuirane profesionalne edukacije, u skladu sa ovim Pravilnikom	Ograničenja u dijelu broja priznatih sati Kontinuirane profesionalne edukacije
<p>Članstvo u stručnim tijelima kod profesionalnih organizacija u vezi sa poslovima interne revizije (nakon dobijanja sertifikata do strane IIRCG).</p> <p><u>Napomena:</u></p> <p>Od ukupno potrebnih 80 sati KPE za period od dvije godine, minimalno 60 sati Kontinuirane profesionalne se mora ostvariti po osnovu stručne aktivnosti u vezi sa internom revizijom, u skladu sa članom 16. stav 2, 3 i 4 (nakon dobijanja sertifikata od strane IIRCG).</p>	<p>IIRCG i ostale strukovne organizacije</p>	<p>Maksimalno ukupno 25 sati Kontinuirane profesionalne edukacije po osnovu učestvovanja u radu stručnih tijela u izvještajnom periodu, pri čemu je jedan sat priznate Kontinuirane profesionalne edukacije ekvivalentan satu učestvovanja na sastanku stručnog tijela u vezi sa poslovima interne revizije.</p> <p>Priznavanje sati KPE se vrši na bazi evidencije broja sati učestvovanja u radu stručnih tijela u izvještajnom periodu.</p>

Član 18.

O stručnom usavršavanju članova vodiće se posebna evidencija u bazi podataka kod sekretara IIRCG.

Član 19.

U svrhu vođenja evidencije o Kontinuiranoj profesionalnoj edukaciji članova, svaki član IIRCG dužan je da IIRCG dostavi:

- ✓ podatke o objavljenoj knjizi, priručniku ili članku, te o stručnim i naučnim radovima iz oblasti interne revizije, računovodstva, revizije i kontrole i ostalih srodnih oblasti,
- ✓ potvrdu o održanom predavanju po pozivu ili aktivnom ili pasivnom učestvovanju na stručnom ili stručno-naučnom skupu ili seminaru u oblasti interne revizije, računovodstva, revizije i kontrole i ostalih srodnih oblasti,
- ✓ original ili ovjerenu kopiju diplome o stečenom stručnom i/ili naučnom stepenu obrazovanja u oblasti interne revizije, računovodstva, revizije i kontrole i ostalih srodnih oblasti,
- ✓ podatke o programu kontinuirane profesionalne edukacije članova kod drugih strukovnih tijela, u skladu sa ovim pravilnikom,

- ✓ podatke o mjestu i satima/kreditima stečenim tokom kontinuirane profesionalne edukacije članova kod drugih strukovnih tijela, u skladu sa ovim pravilnikom,
- ✓ pismo, potvrdu ili neki drugi pisani dokument (original ili ovjerena kopija) kao dokaz uspješnosti usavršavanja i upotpunjavanja znanja iz područja interne revizije i srodnih oblasti,
- ✓ dokaz o terminu Kontinuirane profesionalne edukacije jer će se prihvatiti samo usavršavanje u skladu sa ovim pravilnikom koje se odnosi na period sticanja osnova za produžetak važenja stečenog Sertifikata, u skladu sa članom 15. ovog Pravilnika, i
- ✓ druge dokaze vezane za aktivnosti usavršavanja i upotpunjavanja znanja iz područja interne revizije i srodnih oblasti.

Član 20.

Član IIRCG koji iz opravdanih razloga npr. zbog: bolesti, porodijskog odsustva, rada u inostranstvu, nezaposlenosti i sl. nije bio u mogućnosti kontinuirano u razdoblju od jedne godine obavljati stručno usavršavanje prema odredbama ovog Pravilnika, može Upravnom odboru IIRCG podnijeti zahtjev za produženje perioda stručnog usavršavanja. Zahtjev mora potkrijepiti valjanim dokazima. Ako je zahtjev osnovan, Upravni odbor će odrediti produženje razdoblja stručnog usavršavanja, koje ne može biti duže od godinu dana.

VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 21.

Program edukacije za sticanje IIRCG specijalističkih zvanja sastavni je dio ovog pravilnika.

Član 22.

Sve izmjene i dopune ovog pravilnika donosi Upravni odbor IIRCG.

Član 23.

Primjena ovog pravilnika počinje danom donošenja.

Podgorica, februar 2010.

Predsjednik Upravnog odbora

dr Slavko Rakočević sr., ovlašćeni revizor